

И докогато единъ урокъ не се научеше добре отъ всички, другъ не се даваше. Ленивитъ се сваляха въ по-доленъ чинъ за наказание. Изобщо повишаването ставаше по оказана способностъ.

Ето какви предмети се учеха:

Следъ като стане повишението — *προβιβασμός* отъ пѣсѣка, на ученика се даваше да пише на плоча и да чете: на гръцки *ἀλφαβητάριον*, а на български — Букваръ. Въ Буквара помня имаше при всѣка буква една подъ друга, съответни на буквитъ рисунки. Напримѣръ, А-агне, Б-биволъ, В-волъ, Г-гължбъ, Д-дърво и пр.

Следъ това при ново повишение се даваше да се пише на книга и другъ учебникъ. Учебникитъ бѣха:

На гръцки:

Ἀναγνώσματάριον.
Κατήχισις.
Γεωγραφία.
Ἀριθμητική
Ἱερά ἱστορία

На български:

Читанка (първа и втора)
Катихизисъ
География
Аритметика (числителница)
Свещенна история

За тия, обаче, които бѣха на по-горнитъ чинове, нищо не прѣчеше, ако иматъ у дома си нѣкоя книга, като: Телемакъ, Благонравие (Христоития) и др., да ги занесатъ въ училището и да учатъ на тѣхъ. Целта бѣше да се научи ученикътъ на грамотностъ. Трѣбва да се добави, че голѣмо внимание се обръщаше върху възпитанието и особено върху закрепването на религиозността. Примѣрътъ се даваше отъ учителя.

Учители

На всички ученици преподаваше само единъ учителъ. Обикновено селската община спазаряваше учителя презъ есенъта — Димитровъ-денъ за една година. Договорътъ често се подновяваше.

Моятъ пръвъ учителъ бѣше попъ Иванчо. По-рано е имало нѣкой си даскалъ Сигала, гръкъ отъ Гърция, за когото чувахъ да се разказватъ много добри работи. Билъ е образованъ и преданъ на дѣлото си. Колко време е учителствувалъ той въ с. Арбанаси — не знамъ, но отъ тукъ той отишелъ за учителъ въ Горна-Орѣховица, гдето се оженилъ за българка, дъщеря на попъ Лефтеръ. Синътъ на даскалъ Сигала, Петъръ, нареченъ гърка, го намѣрихъ сега въ Горна-Орѣховица кафеџия. И интересното е, че той нищо не знаеше за миналото на бащи си, а за библиотеката му ми каза, че съ нея си палили печката. Въ Горна-Орѣховица е имало отдѣлно българско и гръцко училище. Бащата на генералъ Сантурджиевъ се е училъ при даскалъ Сигала въ гръцкото училище, понеже, като синъ на търговецъ, за търговията е ималъ нужда да знае гръцки езикъ.

Попъ Иванчо владѣеше много добре гръцкия езикъ, но сѣщо и българския езикъ знаеше много добре. Той бѣше отличенъ краснописецъ. Билъ е въ Цариградъ и тамъ въ 1858 г. е училъ турски и французки въ лицея. Казахъ, че той бѣше родомъ отъ с. Арбанаси, синъ на попъ Христа, отъ когото сѣщо сж останали добри спомени, като човѣкъ образованъ и отличенъ свещеникъ. Попъ Иванчо стана свещеникъ следъ смъртъта на баща си, мисля въ 1869 г., и ополенъ бѣ отъ последния гръцки владика Григория, който живѣеше въ Арбанаси въ кжщата, принадлежаща нѣкога на семейството Бранкованъ, забѣгнало въ Букурещъ. Попъ Иванчо бѣше освенъ това и енорийски свещеникъ